

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palativm

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Ad excitandum contritione[m] in anima aegroti peccatoris, qui diu in
peccatis delituit. cap. 344 [i.e. 34]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54459)

sanitatem assecuturum te arbitraris, ni prius à peccatis tuis resilieris; Nā potius mortem oppetes, quàm vitam, sicut Reges illi duo Ochozias & Afa, qui quia ad Deum conuerti noluerūt morte perierunt. Contra verò si ante actum vitæ tempus cum amaritudine recogitaueris, illud fortassis Deo misereute prolongabitur. Tua igitur scelera, lachrymis absterge.

AD EXCITANDAM
CONTRITIONEM IN ANIMA

ÆGROTI PECCATORIS,
qui diu in peccatis delituit.

CAPVT XXXIV.

HVC adueni dilecte mi, vt te ad Penitentiam, tuorumque flagitiorum contritionem prouocarem, ob oculos ponens abominationem illorum, quibus Deo celsifisti, Diabolo te coniungens, & diuinam prouocans iram. Nunc igitur adamantinū illud cor tuum, quod olim in sceleribus a deò obstinatum fuit, emolliatur, & lachrymarum imbribus facies tua madeat, tuorum perpendens multitudinem delictorum. Neque enim in vno solo deliquisti, sed per

transgressionem mandatorum illius, omnium factus es reus. Num, ab amore illius te subtrahens, dominicos, festosque dies, tuis profanans vel operibus, vel insolentijs; Nomen sacratissimum sumens in vanum; Parentibus inobedientem te præbēs; Mortem proximis imprecans; aliena concupiscens; & his similia perpetrans: Nunc Ecclesiastica parui pendens præcepta, nunc capitalia committens peccata; nunc 7. opera Misericordiæ virtutesque tam theologicas, quam cardinales, & Sacramenta Ecclesiæ deserens, quæ omnia oculis tuis obijcio, quia (vt inquit Seneca) dum peccatorum grauitas, & multitudo ostenditur, anima magis dolore constringitur. Et reuera si illius quem tuis peccatis offendisti bonitatem, & Misericordiam conspexeris, perenderisque, quod te nullis præcurrentibus meritis creauerit, te ad Baptismi lauchrum perduxerit, ciborum varietate satiauerit, te hæredem supernæ Ciuitatis constituerit, Angelum tuæ custodiæ præfecerit; quod tui causa cum generis humani hoste conflixerit, tantaque supplicia subierit; haud dubio ingratum te fateberis, ni statim rubore confusus ad pœnitentiam, & contritionem accendaris. Ne quæso in tantum

Cc 3 laba-

Epist. 18. ad Lucill.

labaris ingratitude scelus, quod ut fugere possis, propera sedulo ad Contritionis balneum, ibique torretes lachrymarum effunde, in ablutione fordidum, quas per iniquitatum multitudinem contraxisti, ut interioris doloris, exterius præbeant testimonium. Sicuti enim è vulnerato corde sanguis emanat: ita si cordis tui penetralia, contritionis spiculo percussa fuerint, inde proculdubio fletus lachrymarumque abundantia erumpet. Ingemisce igitur quia pro peccato mancipium factus es diaboli; & quia à via iusticiæ, atque à semita rectitudinis declinasti. Ingemisce, quia te infernalis lupus ab ovili Christi subripuerat: prodeant lamenta et suspiria imis extracta precordiis. Saluberrimum siquidem illud est consilium. Dum inflammata domus quædam uritur, undique fertur auxilium, & ad aquam concurritur; sic ardet concupiscentia vel carnali vel terrenorum corruptum, hoc incendiū si extinguere exoptas, lachrymarum adfer abundantiam vi contritionis erutarum, tunc (ut inquit Dominus per Prophetam) omnium iniquitatum tuarum non recordabitur. Et sicut aquila aquis maris suas tergit fordes; sic tu animam fletibus emundas, quos si exterius ostenderis bonum est. Quæ admodum enim vinea scissa si inde effusa

Ezechiel. 18.

aqua viuere iudicatur, sin autē, mortua reputatur: ita si modo cor tuum, & anima tua admonitionis meæ cultro percussa aquas lachrymarū effuderit, viua censebitur, sin minus, iam morti vel adiudicata, vel proxima, reputanda est. Mortua quidē iam est in peccato, sed illud vnicū singulareq; viuificandi remediū est, Contritio. Sicuti enim exiguā aquā quæ cumq; in pugillarib⁹ scripta sunt delentur; sic modica contritione, vniuersa delicta eruuntur ex libro infernalis scriptoris. Si vim, robur & energiam lachrymarū agnosceres, nullis alijs te contra aduersarij postremos insultus munire velles; tanta est illius præstantia. Quod quidem excellenter admodum aduertit Diuus Hieronymus sic scribens: *O humilis lachry-* *In Epist.*
ma, tua est potentia, tuū est regnū, ante tribu-
nal iudicis non vereris accedere, magis crucias
Diabolū quam infernalis pœna. Quæ cum ita
sint, quid ni sumas planctum & lamentum?
 Aduertunt Naturæ scrutatores ceruū dum canum latrantiū multitudine cingitur ciulare; en peccator te infernales cerberi circumcingunt, & eis penē in prædā datus es, suspirā igitur & lachrimare, proderunt enim tibi istæ lachrymæ, obsistentque quominus infernaliū monstrorum obsidionē patiaris.

*Quid contrito
dicendum.*

Cernen itaque infirmum præ contritione suspirantem, & dicentem: *Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis, fontem lachrymarum, & plorabo die ac nocte iniquitatum mearum multitudinem, & temporis iacturam, quam feci, recogitaboque omnes annos in amaritudine animæ meæ: illi Christi pietatem & Misericordiam proponam, atque Ezechiae exemplo, lachrymis placari Deum probabo. Huic siquidem cum Isaias breui verborum copia, euentura retulisset*

Cap. 38.

Dispone (inquiens) domui tue, quia morieris & non viues; subito ad parietem conuersus flens & eiulans, contritus ob scelerum multitudinem dixit: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ suorumque illico meruit desideriorum adimplentiæ.

Serm. de Pœnit. tom. 5.

Quid mirum? Cum (vt inquit Chryllostomus) peccator profusis fletibus iram Dei remoueat reformatus in ipso. Et infra: Lachrymæ sunt quæ reconciliant Deo, à peccatis redimunt animam, & sanant languores eius, sordentem animæ vestem lauant lachryma, & dant illi remissionis candorem.

Matth. 5.

Ad hæc, illam consolationis plenam Domini sententiam enunciabo: *Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. Beatus es quia hos fletus, has lachrymas absterget Deus.*

Deus. Tunc non erit amplius neque luctus ne- Apoc. 21.
que clamor sed tristitia vertetur in gaudium.

Quod lucidis verbis indicat Diuus Chry-
sostomus inquiring: Sicut post vehementes
membres, aer mūdus, ac purus efficitur; ita et-
iam post lachrymarum pluias, serenitas men- Supor. Matth.
tis sequitur.

Fœlix igitur es cui lachrymæ
Sancti Spiritus dona promeruerunt, quib⁹
anima decoretur, quibusque vitam valeas
adipisci sempiternam. Quod si fortassis ob- Quid obstina-
to dicendum.
stinationis vinculis irretitus à prauâ vita re-

filire noluerit, hunc minis terrebo se-
quentibus. Cum ergò o miser! ab infauſta
hac & deploranda vita resipiscere nolis, en-
tuum tota curia cœlestis, & militans Ec-
clesia deflet infortuniū, en appropiat se-
uiens in te ira Dei, verendumque est ne in
infernî profundum cito ruas; astra, tuam
lugent calamitatem & nō moueris? Quan-
ta sint infernî tormenta conspice, quanta-
que te secutura sit confusio attende; iram
iudicis acerrimi reuolue, tunc pænitere po-
teris. Sed eheu! adhuc persistis? meane ad-
huc verba contemnis? ob oculos tuos po-
ne formidandam illam animæ & corporis
separationem. Geminatis id tibi vocibus
declaro. Sæpè enim tibi indicatum est in
hora illa teterrimos adfuturos cacodæmo-

nes, quite rapiant. Infernales isti Leones
circuient quærentes vt te deuorent animã-
que in tartari profunda demergant.

Tunc loca illa horroris plena aperiẽtur,
& æternum *VÆ* sine fine caniturus pro-
ijcieris, ibi fletus & stridor erit dentium, ibi
serpens vermisque continuo conscientia
interiora rodens aderit. In tua ergo ma-
litiã perseueras? ingemisce & pœnitentiã
vocibus cœlum tunde.

MODVS REPRIMEN-
DI PECCATOREM VOLEN-
TEM DIFFERRE PœNI-
tentiam vsque ad mortem

CAPVT XXXV.

SI peccator pœnitere quidem se velle in-
dicat, sed differt vsq; ad mortis articulum,
dicens tunc temporis se ex toto corde ad
Deum rediturum, sex illi impedimenta o-
bijciam propter quæ id fieri non expediat.
Primum est. Amor terrenorum quibus es
irretitus, quorũ recordatio eò validius mē-
tem tuam quatiet, quò proximius fini vitæ
tuę coniungeris. Quemadmodum enim o-
ues sub vespërã acrius figuntur pastui cum
illas

*Sex impedi-
menta, salutis
contraria in
hora mortis.*